

פסחים ד: (ש 12 מהסוף) עד ו. (ש 4)

ביאורי מושגים
איסור חמץ ב"ד ניסן - איסור אכילת חמץ והמצאותו ברשותנו מתחיל ב"ד בניסן בצהריים, ונמשך עד מוצאי היום השביעי של פסח. עם זאת יש הבדל בין רמות האיסור. איסור חמץ ב"ד ניסן אסור רק בלאו, בעוד שאיסור חמץ בפסח עצמו הינו בכרת.

מקור התאריך של ביעור חמץ בתורה כתוב: 'שבעת ימים שאור לא ימצא בבתיכם', וגם: 'אך ביום הראשון תשביתו שאור מבתיכם' מניין יודעים שהכוונה ל"ד ניסן (ערב פסח) ולא לט"ו ניסן (ראשון של פסח)?

מדברי ר"ע אנו לומדים 3 דברים:

- ביעור חמץ מתבצע בשריפה.
- 'הבערה לחלק יצאה' - איסור הבערה בשבת נאמר בצורה מפורטת (למרות שנאמר כבר 'לא תעשו כל מלאכה') כדי ללמד שכל מלאכה ומלאכה נחשבת איסור עצמאי.
- ההיתר לשרוף ביום טוב הוא רק לצורך אוכל נפש.

דעות נוספות המקבלות את לימודו של אב"י וחולקות רק על **שלב א'** (שלב א' הוא הלימוד ש'ביום הראשון' הוא י"ד ניסן)
דבי ר' ישמעאל: יש פסוק מפורש שבו י"ד ניסן נקרא 'ראשון' - 'בראשון בארבעה עשר... תאכלו מצות'.
רב נחמן בר יצחק: ראשון הכוונה ליום שלפני - 'הראשון אדם תולד'.

יש עוד ימים הנקראים ראשון אבל מהם לומדים דברים אחרים: בזכות 3 מצוות שנאמר בהן ראשון (איסור מלאכה בפסח ובסוכות, ומצות 4 המינים) זכו להכרית זרעו של עשו, לבנות את בית המקדש, ולשמו של המשיח.

ברייתא

איסור בל יראה תקף:
 מחוץ לבית <<< נלמד מ - 'בכל גבולך' בחמץ של גוי שבאחריותנו <<< נלמד מ - 'לא ימצא' בחמץ מוחבא <<< נלמד מ - 'לא ימצא'
אינו תקף ב:
 חמץ הקדש <<< נלמד מ - 'לך' חמץ של גוי שאינו באחריותנו <<< נלמד מ - 'לך'

ישנם 2 פסוקים: אחד מתייחס לבית ואחד לגבולך (מחוץ לבית).
 אנו מיישרים קו ומאחדים את הדינים שנלמדו מהפסוק של הבית אל הדינים שנלמדו מהפסוק שמחוץ לבית.

חמץ של גוי:
 1. אין הבדל בין גוי שקיבל 7 מצוות בני נח לגוי שלא קיבל.
 2. גם מי שאומר **שדבר הגורם לממון אינו כממון** (ולכן דבר שבאחריותנו אינו נחשב שלנו) - מודה שבחמץ המצב שונה. **באיסור חמץ** אנו מתייחסים לחפץ שבאחריותנו כאילו הוא שלנו.